

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers' Publishing Society.

JOHN VALIMÄKI, Editor & Manager Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office. TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

KÄY ÖLJYLLÄ.

Entistä Yhdysvaltain elintarve-tirehtööri Hooveria on alettu puumaamaan Yhdysvaltain presidentiksi ja tämä hänen "runnauksensa" on käynyt niin hyvästi, että monet ovat ihmetelleet, miten mies, jota vastaan varsinkin naisten puolelta oli niin paljon napinaa...

Mutta asia selvenee ehkä kaikille kun ilmoitamme, että hänen vaalikoneensa käy öljyllä, sillä samalla öljyllä, mikä käytetään niin nopeasti muitakin nykyajan koneita, automobileja, ilmalajvoja y. m. Ralph Arnold niminen öljy-insinööri, jolla on paljon suhteita maan suurimpien öljy-yhtiöiden kanssa...

HÄVIÖ JOKA KOITUU ONNEKSI.

Olemme suurella mielenkiinnolla seuranneet Seattlein unionistien, kolmiliiton, vaalitaistelua. Ja puhuaksemme suoraan, olemme peloisamme siitä jos he saattaisivat voittamaan. Miksi? Siksi, että vastustajamme työväen valtaa, tai haluaisimme nähdä porvarit voitokkaina? Sellainen ei tietysti voi tulla kysymykseenkään...

Kolmannen internationalen kehittyminen Euroopassa

Nyt kun uutiset kertovat Englannin Itsenäisen Työväenpuolueen liittyneen Kolmanteen Internationalen, lienee mielenkiintoista lukea millä vastenmielisyydellä tuon puolueen johtajat ovat kolmatta katseleht. J. Ramsey MacDonald, joka avoimesti tunnustaa olevansa Bernsteinin oppien kannattaja, on kuitenkin kenenkään muuten, on kuukausi takaperin kirjoittanut tästä kysymyksestä Labour Leaderin seuraavaan liittölehteen katsauksen...

kin, että valtaa alettiin tavoittelemaan keinoilla, jotka eivät missään tapauksessa sovi työväenliikkeen keinoiksi. Sikäli kun vaalipäivä lähenee ja kolmiliitolaisten toiveet vallan saavuttamisesta alkavat kasvaa, alettiin työläisten ohjelmasta tinkiä. Pitkin matkaa oli kyllä vakuuteltu, että vaikka Duncan onkin työläisten ehdokas, tulee hänestä silti kaikkien kaupunkien asukkaiden majuri joka tasapuolisesti palvelee kaikkia.

Tässä nyt oli tietysti hyvä määrä tavallista vaalipuhviakin, joka sellaisenaan on vähemmän arvoista. Mutta vaalien lähestyessä ja varsinkin nimitysvaalien ohi mentyä, alettiin iskeä luokkakatsomusta alas siinä määrin, että kukaan joka hommaa katseli sosialistisella silmällä, ei saattanut muuta kuin sylkäistä. "Duncan ei tule edustamaan mitään luokkaa, eikä toimimaan minkään luokan erikoisedustajana."

Tuollaisia lauseita oli vaalipuhvit ja puheet täynnä. Työläisten etukysymykset, joiden tähden vaalitaistelun antauduttuun, jäivät aivan syrjään ja tilalle asetettiin kaupungin puhdistaminen viinoista, portoista ja kämpläreistä y. m. samallaista roskaa, joilla porvarilliset reformaatit, Uuli Hansonista lähtien, ovat petelleet todellisia kysymyksiä niinkauvan kuin vaaleja on toimitettu.

Mikään sosialistinen sanomalehti, eikä edes mieluvaikkeellinen Leaderikaan, voisi muokata mielialaa sosialismille myötätuntoiseksi tämän kapinalliseksi käyneen työväen keskuudessa siinä määrin ja sillä tavalla kun on tehnyt Union Recorder viimeisen vuoden ajalla. Se on paljastanut porvarien valheet, repinyt vanhoja puolueita ja käsityksiä, mikä jättää sitä lukevan työläisen aivot avoimeksi sosialismille.

Mutta se seikka jo yksinään, että valtaa tällä tavoin yritettiin saada, osoittaa ettei tuollaista jyrkkää omaa ohjelman seuraamista suunniteltukaan. Mietittiin peräänantamista porvaristolle, kun vaan valta saadaan, ja sillä peräänantamisella, kom-

ten suhteiden valossa. Saksassa ovat itsenäisten ja enemmistösocialistien välit sapekkain kateria. Itsenäiset pitävät enemmistösocialisteja sosialismin luopioina, suoraan militarismiin ja taantumukseen välikappaleina.

Jos enemmistösocialistit eivät käyttäisi väärin pyhää sosialistintunnetta, niin eivät itsenäiset asiasta niin paljon väittäisi. Väriä tunnustavaa ja selvin luonnoimaa vihollista kohtaan osotetaan enemmän kristillistä suvaitsevaisuutta kuin vihollisena työskentelevää ystävä kohtaan. Berninissä ja muissa kansainvälisissä kokouksissa tämä ilmeni itsenäisten luopumattomana vihana enemmistösocialisteja kohtaan, mitä selkeä mut edustajat paheksuivat. Se saatiin asemamme vaikeaksi. Se muistutti veristä sotaa. Luzernissä se kohosi huippuunsa ja itsenäiset ilmoittivat aikovansa Genevessä herättää kysymykseksi enemmistösocialistien erottamisesta. Muutamat meistä kehittivät ryhtymään yhdistymiskokouksiin. Jos enemmistösocialistit on perinjuuriin hävitettävä, niin se hävitettäkään. Tunteet ovat ilmeisesti olleet liian voimakkaita ja itsenäisten kanta toiseen internationalen nähden joutui katkeraudesta enemmistösocialistia vastaan.

Tämän yhteydessä on itsenäisten johto täydellisesti muuttunut. Kautsky, Bernstein y. m. ovat kulkuneuvo ja sille on kohonnut uusia miehiä kuten Crispen. Jos Haase olisi elänyt, niin olisi hänen asemansa kysymyksenalainen. Hilferding on joutunut vähemmistöön. Nykyiset uudet miehet ovat neuvosto-sunnan kannattajia. Missä parlamentit ei toimi, siellä neuvostonjärjestykset voimistuvat. Sen lisäksi Saksassa nykyisessä tila-
saan, upuneena, nöyryytettyinä, ny-

promissilla porvariston kanssa, olisi hävitetty se yksimielisyys millä Seattlein järjestetty työväki nyt tähän taisteluun osaa otti. Kun ei Seattlelessakaan kaikesta maineestaan huolimatta ole luokkatietoisuuteen koulun-tunutta työväenpuoluetta, niin että joukot sen kautta voisivat ja osaisivat pitää virkailijainsa menettelystä huolta, olisivat virkailijat jotka jo virkoihin pyrkimään olivat kompromissiohjelmalla esiintyneet, olleet vähän päästä Ole Hansonin kannalla. Union kannattamanahan se Uulikin on virkaansa pääsyt.

Selvän sosialistisen liikkeen syntyminen kannalta tuo olisi ehkä ollut hyvä asia. Mutta katkeruutta, pettymystä ja epäluottamusta se olisi poliittiseen toimintaan nähden tuottanut niin paljon, että on paljon edullisempi kun sikäläinen työväenliike pääsee vallasta syrjäytettyinä, porvareita arvostellen, kehittymään luokkatietoiseksi puolueeksi.

Me sosialistit emme kylläkään voi toivoa, että sikäläinen kolmiliiton kuuluva unionistien väki yhtenä joukkona kehittyisi sosialistipuolueen ohjelmalla tasolle. Mutta sitä me voimme olla vakuuttettuja, että minkä kauvemmin sikäläiset non-partisanistit pysyvät vallassa syrjäytettyinä, sen laajempiin piireihin heidän porvaristoa vastaan tekemänsä akitasioni leviäviä ja sitä suurempi on selvien sosialististen käsitysten leveneminen heidän rikkirepimälläan porvarillisella maaperällä.

Mikään sosialistinen sanomalehti, eikä edes mieluvaikkeellinen Leaderikaan, voisi muokata mielialaa sosialismille myötätuntoiseksi tämän kapinalliseksi käyneen työväen keskuudessa siinä määrin ja sillä tavalla kun on tehnyt Union Recorder viimeisen vuoden ajalla.

Se on paljastanut porvarien valheet, repinyt vanhoja puolueita ja käsityksiä, mikä jättää sitä lukevan työläisen aivot avoimeksi sosialismille. Mutta äskeinen tapaus osoittaa ettei niin pian kuin tämä non-partisanien joukko lähtee käytännölliseen poliittiseen toimintaan, tapahtuu se tavalla, mikä onnistumisen hetkellä ajaa porvarien käsiin. Tuleeko näin vielä tapahtumaa, tulevatko kolmiliitolliset vielä vallassa näillä porvarillisilla keinoillaan saamaan, sen tulevaisuus näyttää. Mutta ennen kuin se tapahtuu, toivokaamme että he chsitävät mahdollisimman paljon agiterraamaan, sitä suurempi olisi se saalis minkä sosialistinen liike tulee heiltä perimään, kun sattuman tilaisuus kerran nostaa heidät sinne mistä he nopeimmin kukistuvat.

Nimileimasimia kumita tehdään Toverissa; tilatkaa sellainen heti!

letynä, nälkintyneenä, työttömänä, on vallankumoustilanteessa ja vallankumouksen aikana on vasemmisto välttämätön.

Kaiken tämän voitte sovittaa arvosteluunne liittolaisten poliittikasta ja voitte helposti kääntää mistä se kolsta tällainen asiantila joutuu. Joka päivä niiden vaikutus kasvaa. Siinä sisäiset syyt Leipzigiissä tehtyyn päätökseen. Ne eivät kuulu meihin vähintäänkään. Ne koskevat pelkästään saksalaisia.

Mutta kansainväliset syyt ovat meillekin tärkeitä. Ne joutuvat toisen internationalen luonteesta ja ne aiheuttavat eri ryhmien sota-aikaisesta poliittikasta.

Mitä voitaneekaan esittää niiden sosialistien puolustukseksi, jotka sodan aikana astuivat hallitukseen, niin heidän on täytynyt olla täysin tietoisia kahdesta seikasta: he tulivat vastuunalaiksi monista päätöksistä, joiden kautta he joutuivat ristiriitaan sosialistisen politiikan kanssa, ja he vaikuttivat poliittisen internationalen uudistamistal-

Pakutyöläiset rakentavat taloja itselleen

Ratvaaja kertoo pakutyöläisten talonrakennuspuhista seuraavaa:

"Amalgamated Clothing Workers järjestön kehitys näyttää monta kaudista piirrettä Amerikan unionistisen työväenliikkeen sisäisen uudistuksen alalla. Tämä järjestö ei ole pelkästään työväenliikkeen avustajaksi, vaan se lainaa laajaa huomiota yleensä työväenliikkeen aatteille ja sivistysriennolle.

Niinpä Amalgamated Clothing Workers järjestö on aloittanut rakentamaan työläisten sivistystemppeleitä New Yorkissa. Temppelein rakentamista varten on ostettu tonttima, missä aikoinaan sijaitti New Yorkin kaupungin ensimmäinen historiallinen museo, nimittäin toisen avunuen ja 11 kadun kulmauksesta.

Tähän temppelein, jonka kustannusarvio on laskettu \$600,000, tulee sijoitettavaksi New Yorkin pakutyöläisten järjestön virastot. Rakennuksen piirustukset ovat jo valmiit. Yhteen kerrokseen sijoitetaan varsinaiset unionin toimistot ja konttorit sekä johtokunnan huoneet. Toiseen kerrokseen järjestetään järjestön rahastohoitotoimistot. Suuri osa rakennuksesta käytetään juhlasaliksi 2,500 henkeä varten. Ylin kerros rakennetaan lasista ja teräksestä, tullen siihen lähipitäen juhlasalin kokoinen istuskelusal. Rakennuksen pohjakerrokseen sijoitetaan valmistelusal ja ravintola. Paitsi näitä tulee rakennukseen noin 20 pienempää huonetta, joissa voidaan pitää kokouksia ja oppikursseja. Luonnollisesti rakennussuunnitelmaan kuuluu myöskin erikoinen osa kirjastoa varten. Koko rakennussuunnitelma on laadittu pitämällä silmällä työväenliikkeen omapäisen sivistystyön tarpeita. Ja semmoisena tämä suunnitelma valaisee kysymyksenalaisen työväenjärjestön luonnetta ja henkeä.

Varat tämän rakennuksen rakentamiseen kannetaan jäsenistöstä siten, että kukin pakutyöläinen New Yorkissa antaa yhden päivätalran rakennusrahastoon. Jo tulevassa tammiukuussa arvelaan rakennuksen seivon valmiina. Myöskin muissa kaupungissa, joissa Amalgamated Clothing Workers järjestöllä on vanhoja osastoja, suunnitellaan tällaisia sivistystemppeleitä. Chicagoon pakutyöläisten järjestöt ovat aikais-
sa ostaa maata rakentaa kes-
milloon dollarin maksavaan oman talon.

Paitsi sitä, että sosialistisen hengen ja tarkotuksen omaksuva työväenliike toimii työväenliikkeen oman sivistyksen eteen ja tarvitsee silti tempeleitä vakinaisesti käyttäköseen, johtaa tähän myöskin se seikka, että kapitalistien hallitsemat kokoushuoneet ja salit on suljuttu vapauttamisensa hyväksi työskenteleviltä työläisiltä.

Nykyisen taantumuksen raivotesa on hoista kuulla, että työläis-
mailmassa toimii kausa tulevaisuuteen tähtäävä, suurista aatteista tavoitteleva liike, joka pyrki antamaan työväenliikkeelle uuden hengen ja koko yhteiskunnalle uudey muodon ja järjestelmän."

Tämä belgialaisten teko, mitä voitaneekaan sen puolesta esittää puhtaasti belgialaiselta kannalta katsoen, voimistaa tavattomasti kolmatta internationalia ja heikentää toista.

Toinen internationale tuntuu olevan vain kokoelma sovinnaisia ryhmiä, joka ei kykene asettumaan selville kansainvälisen sosialismin poliittikan kannalle eikä voimakkaasti kokoomaan mailman työvätekeviä luokkia.

Myönnän, että kaikki se on hyvin vaikeuttavaa. Siitä johtuvat kaikki erimielisyydet Saksan tapausessa maassa ja itsenäisen puolueen asemassa olevassa puolueessa.

Se heikentää Bernin vaikutusta, mutta pitäisikö sen lisätä Moskovan? Sen ei pitäisi. Teidän tulee muistaa, että Bernin ja Moskovan välillä ei edotus ole sama kuin hallitus-sosialistien ja itsenäisten välillä, vaan on näillä ristiriitaiset periaatteet demokratiasta ja yhteiskunnallisesta kehityksestä. Ja muistakaamme me vieläkin, että näihin erimielisyyksiin vaikuttavat tavattomasti eri maiden, kuten Saksan, Venäjän ja Englannin, erilaiset poliittiset olo. Vain tosiloihin nojautuva arvostelu on varmaa.

Mutta Moskovaan suuntautumista kiiruuttaa toinenkin onneton seikka. On ilmeettöä, että Geneven kokous lykätään. Ollaan levottomia. Siellä tullaan keskustelemaan kysymyksistä, joista mielipiteet ovat jyrkästi eria-
vii. Internationalen on perheditava myrskyistä merta, salakariken kolmas. Mutta juuri siitä syystä kokous olisi pidettävä, sillä perjeet on pidettävä yhäällä ja peräsinä hyvin hoidettava, muuten laiva ajautuu matalikolle. Sellaisissa oloissa on pelastuksena vain toiminta.

PUOLUEASIOITA

SOSIALISTIPUOLUEEN SUOMALAISILLE OSASTOILLE.

New Yorkin paikalliseräjästön puolesta on lähetetty Suomalaisille sosialistiosastoille seuraava kirje:

Hyvät toverit:—

"Tämä on kilireellinen vetoomus teihin, pyytään teitä tulemaan puolueeseen ja sen periaatteita avustamaan aikana, jolloin kaikki New Yorkin valtion vanhoilliset voimat yrittävät murskata liiketämme. Viiden sosialistisen laimlaattajan erotus oli merkin-anto vanhoillille alkaa laatimaan lakeja ja määräyksiä, jotka tekevät mahdottomaksi puolueen olemassaolon. Jos he onnistuvat siinä, niin seuraava teko heidän puoleltaan on yrittää panna kaikki sosialistit vankilaan, hävittää kotitarkastuksien ja hyökkäyksen avulla heidän kokouspaikkansa ja päämajansa, vania ja valnota meidän puolueemme jäseniä.

"Estäksemme sen, meidän täytyy saada avustusta jokaiselta tämän maan sosialistiosastolta ja paikallisjärjestöltä. Meidän menomme viiden laimlaattajakuntamiehen erottamisjussa ovat suuret ja jos ette tule meitä avustamaan HETI meidän asiamme on menettetty. "Me toivomme että teidän osastonne ja teidän jäsenenne käsittävät tämän tilanteen ja lähettävät niin suuren rahasumman avustukseksi kuin suinkin voivat. Minkä summan hyvänsä voitte lähettää niin lähettäkää se heti. Me tarvitsemme rahaa nyt heti.

"Sosialistisen liikkeen tulevaisuus riippuu teidän vastauksestanne. Meidän ei tarvitse sanoa enempää, te olette ennenkin ymmärtäneet. Tässä tapauksessa me toivomme, teidän vastauksenne tulee olemaan myöntävä ja nopea.

Lähetäkää niin suuri summa kuin voitte, osoitteella: Jacob Hillquit, Treasurer, Room 505, 7 East 15th Street, New York City.

Ylläolevan kirjeen johdosta.

New Yorkin sosialistien paikalliseräjästön valitseman komitean puolesta on lähetetty ylläoleva kirje suoraan jokaiselle suomalaiselle sosialistiosastolle puoluelehdissä olevien osotteiden mukaan.

Komitean on täytynyt toimia siten, että lähettää kirjeet suoraan osastoille ilman keskusviraston välitystä, syystä kun rahantarve on niin kilirehellistä lautta.

Te tiedätte, että New Yorkin valtion laimlaattajakunta teko, jolla se erotti virallisissa vaaleissa valitut viisi sosialistista laimlaattajaa, ei ole muuta kuin alkusoitto sosialistien vapauttamisensa.

New Yorkin valtion laimlaattajakunta on menettänyt \$500,000 valtion varoja syyttääksensä sosialisteja.

Sosialistien täytyy valmistautua vastaamaan kaikkiin mahdollisiin syytöksiin ja syyttäjien valheisiin. Sosialistipuolueen lakimiesten on täytynyt toimia nopeasti ja koota todistuskappaleita, joilla voidaan kumota syyttäjien valheelliset syytökset. Sellainen työ on tullut maksamaan rahaa, joten rahallinen avustus on tarpeen. Toivottavasti jokainen suomalaisen osasto myöntää jonkun summan

kasastaan, tai sitten kokoo rahaa keräysohjelmaa tai kolehdella ja lähettää rahat suoraan toveri Jacob Hillquitille ylläolevalla osoitteella. Pikainen apu on suurin apu. — N. Y. U. T.

ALUEKOMITEOILLE JA ALUEKIRJUREILLE

Nyt kun piirikomiteain toiminta on lakkauttu ja niiden tehtävät siirtyvät aluekomiteoille ja järjestön keskusvirastolle on aluekomiteain oltava kilteämmässä yhteydessä keskusviraston kanssa kuin tähän asti. Ainoastaan harvat alueet ja aluekomiteat raporteraavat toiminnastaan keskusvirastoon ja lehdissä olleista aluekomiteain raporteista on niiden toimintaa mahdoton seurata.

Tämän tähden nyt ensimmäisenä toimenpiteinä velvotetaan kaikkia aluekomiteoita ja niiden sihteereitä

- 1. Lähettämään keskusvirastoon tarkan kirjeenvaihto-osotteensa. On useita aluekirjureita joille osotetut kirjeet palaavat takaisin siitä syystä että osote on epätäydellinen, tai sitten kirjuri on muuttanut asunotaan. 2. Lähettämään tarkan selostuksen alueen rajoista, mitkä osastot kuuluvat alueeseen. 3. Lähettämään tarkan tilaston alueen jäsenmäärästä. 4. Lähettämään selostus alueen rahavaroista joita voidaan käyttää agitatosiontyöhön. 5. Onko alueella tupa-agitaattoreita, puhujia tai luennoitsijoita ja jos on, niin mitkä ovat niiden nimet? 6. Milloin alueella on viimeksi liikkunut järjestön, tai piirien palveluksessa olleita puhujia, tai luennoitsijoita.

Näihin kysymyksiin on saatava jokaiselta alueelta pikainen vastaus. Järjestöme on nyt jaettu alueisiin seuraavasti: 1 Massan alue; 2 New Yorkin alue; 3 Pennsylvanian alue; 4 Ohion alue; 5 Etelä-Michiganin alue; 6 Illinoisin alue; 7 Kuperiaaren alue; 8 Marquetten alue; 9 Cogeibin alue; 10 Superiorin alue; 11 Mesaban alue; 12 Minneapolin alue; 13 Vuoristovaltioiden alue; 13 Californian alue; 15 Oregonin—Washingtonin alue.

Sellaisilla alueilla joissa ei vielä ole aluejärjestöä olemassa, kehoitetaan osastoja heti ottamaan aloteen aluejärjestöjen muodostamiseksi. Ennen piireille mennyt järjestön agitatosionvero lähetetään alueelle ja tämänkin tähden täytyy kaikkialla olla aluejärjestöt toiminnassa.

Heti kun Järjestön uudet säännöt hyväksytään alkavat alueet saamaan agitatosionkassansa 10 senttiä jokaisesta veromerkistä mitä heidän alueellaan myydään. Tämä tekee \$1.20 vuodessa jäsentä kohti. Tämä vero pertään keskusviraston kautta ja lähetetään alueille kukaistain.

Toverillisesti, HENRY ASKELI, S. S. Järj. siht.

S. S. klupi viettä hauskan ohjelmallaman lauantaina tk. 6 p. Ohjelmaa tulee olemaan arvokas Siltä perma numero on tov. Suannon kirjottama 1 näyttökäsin kappale "Oikeaan rintamaan". Kappale on kufavus Suomen luokkasodasta. Siltä kotimainen. Kaikkiaan tietysti ha-

Aberdeen, Wash.

S. S. klupi viettä hauskan ohjelmallaman lauantaina tk. 6 p. Ohjelmaa tulee olemaan arvokas Siltä perma numero on tov. Suannon kirjottama 1 näyttökäsin kappale "Oikeaan rintamaan". Kappale on kufavus Suomen luokkasodasta. Siltä kotimainen. Kaikkiaan tietysti ha-

Mitä Ranskassa ajatellaan.

Ranskan sosialistisen liikkeen johtomies, Jean Longuet, on Lontoossa käydessään antanut selostuksen London Daily Heraldille, jossa hän osottaa että Ranskassa katsellaan sosialistien keskuudessa kolmatta vähin suopeummin. Hän lausuu m. m. seuraavaa: "Internationalen asema nykyneillä on vaikea ja sekava. Kansainvälisyys on kärsinyt paljon sodan aikana ja nykyisin meillä onnettomuudeksi on kaksi internationalia, toinen Bernin konferenssissa, toinen Moskovaan perustettu.

Sveitsin sosialistit eivät aluksi liittyneet toiseen internationalen ja äärimmäinen ryhmä siellä vaati kolmanteen liittymistä. Amerikan ja Norjan työväenpuolueet asettuivat samalle kannalle. Italian sosialistinen puolue on jo liittynyt Moskovaan. Ja lopuksi on huomattava, että Saksan itsenäiset ovat luopuneet toisesta ja siirtyneet kolmannen kannalle.

Koko tilanne on hyvin onneton. Kaksi internationalia on yhtä vahingollinen selkka kuin jossakin maassa kaksi työväenpuoluetta, mutta hyvin vaikeata on saada eri suuntaiset ryhmät yksimielisiksi. Ranskassa on joukko vasemmistösosialisteja, jotka haluavat kolmanteen internationalen liittymistä. Mutta minusta näyttää, että Englannin työväenliikkeen miehet harvoilla poikkeuksilla vastustavat Moskovaan liittymistä. Ja kun kansainvälinen toiminta ilman Eng-

luavat näyttämöltä nähdä synnyinmaamme viimeaikaisia tapahtumia, kappale on lyhyt, mutta kyllin selvästi kuvaa, kuinka monessa tapauksessa veli nousse veljeään vastaan kiihkeänä taisteleman, luulen olevansa oikeassa. Niinpä tässäkin, on räikeä kuvaus erään työläisperheen kohtalosta, luokkasodan aikana. No, niin, enpä puhukaan enempää, tulkaapas vaan katsomaan niin tulleet varmaan näkemään että se ansaitsee katsomista. Muutakin ohjelmaa tulee m. m. runo, laulu, soittoa, ja jotakin fonia — pitäisi tulla, ehkä murrejuttuakin ja lopuksi tanssitaan niin että lattia kumuneee, hyvällä soitolla. Siinä hän siltä onkin nauttomaan yhden ilan osalle. Siisnäköisyyden on 35 senttiä alnoastaan. Siellähän sitä sitta taasen tavataan. — Järven poika

Miltä Suomi nykyisin näyttää

Eräs astorialainen, joka viime syksynä lähti täältä Suomeen, kirjoittaa seltä eräälle tuttavalleen katuksen maan asemasta, joka, vaikkakaan se ei näytä olevan mikään sosialistisen katsantokannan mukaan tehty, saakoon silansa tässä.

Helsinki, 27/1 '20.

Hyvä Toveri: Ei ole tullut paljon kirjoitettua kun on aika mennyt katselemissa se ja muissa hommissa — vaan kun nyt on välipäätä niin aloin. Tietenkin tämän "rakkaan" Suomen asiat ovat siellä asuville ja varsinkin tänne aikoville aika mielenkiintoisia; — koetan nyt parhaani vertailevan näkökannan ja innoistumatoman miellalan valitsemana jutustaa — siis mahdollisimman puolellisesti.

Poliittinen tilanne: — Ulkopoliittinen tilanne on kuten muissakin aksen vapautuneissa maissa "suuren" valtioiden vanavedessä kulmista — tai ainakin koetetaan arvailemalla pysyä hyvisissä välissä kaikkien kanssa; varsinkin Englanti ja sen ulkopoliittinen kanta on virallisesti, tai ainakin näyttää olevan, määräävä tekijänä "itsenäisen", lapsuus-askella ottavan maamme uospän toimissa. Ja epä ihmekään. Onhan "merten valtiat" taloudellisesti Suomelle tärkein ulko-suurvalloista; sitä paitsi nykyinen ulkoministeri Holsti on aina niin sanottuna, ollut anglo-saksalaisen kulttuurin kannattaja. — Siltä lyhyesti: Suomi seuraa virallisesti ympärysvaltioiden ulkopoliittisia kuperkeikkoja. — Onhan täällä tietenkin, varsinkin vanhoillisisa piireissä ("Uuden Suomen" puole ja ruotsitot), innokkaita saksalaisuuden ja sen kulttuurin kannattajia; keisarirhoman miehiä, jollie Mannerheim, Pietarin valotus ja Suomen Valkoisen Suomen rakennus ovat kaikki kaikkia, ja jotka jarruttavat ulkopoliittisesti nykyisen "keskus"-hallituksen toimia — Venäjän nähden virallinen miellala on yhtä epävarma" kuin suurvalloikka; yleensä ollaan sitä mieltä että itsenäisyyttä ei alisteta enää Venäjän imperialisimille — eikä kai milllekaan? Ulkopoliittikkaan kuuluneen reuna-
rennaltioiden täällä pitämä konferenssi, johon ottivat osaa Puola, Latvia, Viro, Liettua ja Suomi ja

lunista olisi mahdotonta, niin olisi minusta nykyhetkellä kolmanteen internationalen yhtyminen käytännössä tuhoisa toimenpide. Ranskassa sellainen teko ainakin merkitsi työväenliikkeen hajottamista, sillä oikeistösosialistit, joita olem vastustanut sodan viimeisen neljänä vuotena, tulisivat eroamaan, jos koettaisimme saada aikaan sellaista päätöstä. Saksan itsenäiset ja Sveitsin työväenpuolue ovat ehdottaneet, että toisesta internationalesta eronneet vasemmistösosialistit pitäisivät konferenssin yhdessä niiden kanssa, jotka ovat siinä pysyneet, mutta ovat suuresti tyytymättömiä sen periaatteisiin. Mielestäni olisi hyvin tärkeää, että Englannin, Ranskan, Saksan ja Sveitsin vasemmistösosialistit ynnä Italian voimakas sosialistinen puolue kokoontuisivat neuvottelemaan, miten nykyisestä valkeasta tilanteesta voitaisiin selviä. Huolimatta siitä, että Ranskassa sosialistisen puolueen vastustajat koettavat muertaa sen parlamentaarivaleissa, on se myöhemmin kannattavissa osastuunsa olettamukset voimakkaammaksi kuin milloinkaan ennen. Me olemme suurimmaksi osaksi valloineet Ranskan tärkeimmat kaupungit. Kuten viime perjantaina Toverissa julaistusta, myöhemmin Ranskasta saapuneesta kirjelmästä ilmeni, on Ranskassakin jo tuon jälkeen laskettu siihen, että vasemmisto ja keskusta kannattavat toisesta eroamista ja kolmanteen yhtymistä. Sosialistinen liike on siis nykyään vintu voimakkaasti painautumassa uusia liittoumistal kohteen, joka hyökkää ne lahonneet menettelytavat, mitkä toisen kansainvälisen hajottivat.